GHIDUL

PRODUCATORULUI
DE ENERGIE ELECTRICA
DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

CUPRINS

1. DE CE PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE?
2. ETAPE IN REALIZAREA UNEI CAPACITATI DE PRODUCERE E-SRE, COMERCIALIZAREA E-SRE SI BENEFICIEREA DE SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE
3. VREAU SA REALIZEZ O CAPACITATE DE PRODUCERE E-SRE. CE ACTE SUNT NECESARE?
4. CUI SI CUM VÂND E-SRE?
5. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE DIN ROMÂNIA
6. CUM OBTIN SI CUI VÂND CERTIFICATE VERZI?
7. CINE CE FACE?
8. ALTE INFORMATII UTILE

ANRE
2009

1. DE CE PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE

Promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie (E-SRE) reprezinta un imperativ al perioadei actuale motivat de: protectia mediului, cresterea independentei energetice fata de importuri prin diversificarea surselor de aprovizionare cu energie, precum si motive de ordin economic si de coeziune sociala.

Directiva 2001/77/CE a Parlamentului si Consiliului European privind promovarea energiei electrice produse din surse de energie regenerabile pe piata interna, reprezinta prima actiune concreta a Uniunii Europene de atingere a obligatiilor de reducere a emisiilor cu gaze cu efect de sera la care s-au angajat prin ratificarea Protocolului de la Kyoto.

România a fost printre primele tari candidate la Uniunea Europeana care a transpus în legislatia proprie prevederile Directivei 2001/77/CE (HG nr. 443/2003, cu modificarea din HG 958/2005) si a stabilit tinta orientativa pentru anul 2012 de 33%, reprezentând ponderea E-SRE din consumul intern brut de energie electrica. Ulterior, prin HG nr. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, au fost stabilite tintele de 35% pentru anul 2015, respectiv de 38% pentru anul 2020 reprezentând ponderea E-SRE din consumul intern brut de energie electrica.

2. ETAPE IN REALIZAREA UNEI CAPACITATI DE PRODUCERE E-SRE, COMERCIALIZAREA E-SRE SI BENEFICIEREA DE SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE

- ✓ obtinerea avizelor si autorizatiilor necesare construirii,
- ✓ construirea obiectivului,
- ✓ obtinerea licentei de producere a energiei electrice,
- ✓ obtinerea calificarii pentru productie prioritara de energie electrica a capacitatii de productie,
- ✓ înscrierea la OPEE (SC Opcom SA) - pentru a vinde E-SRE pe piata pentru ziua urmatoare (PZU)
- ✓ înscrierea la OTS (CN Transelectrica SA) - pentru a obtine certificate verzi (CV),
- ✓ înscrierea la OPCV (SC Opcom SA) – pentru înscriere în Registrul CV si pentru a participa la piata de CV,

Producatorul de E-SRE vinde E-SRE pe piata de energie electrica, ca orice alt producator obtinând pentru aceasta pretul pietei, iar pentru acoperirea integrala a costurilor de producere si obtinerea unui profit rezonabil primeste pentru fiecare 1 MWh de energie electrica livrat în retea un certificat verde (CV) care poate fi tranzactionat în limitele de pret legal stabilite.

Glosar de termeni

Autorizatie de înfiintare – act tehnic si juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau straine, acesteia i se acorda permisiunea de a realiza sau retehnologiza si de a pune în functiune capacitati de transport sau de distributie a energiei electrice, de producere a energiei electrice/electrice si termice în cogenerare

Centrala modernizata – centrala la care a fost executat un ansamblu de lucrari care au condus la îmbunatatirea caracteristicilor tehnico-economice si de mediu ale acesteia si a caror valoare a reprezentat cel putin 30% din valoarea de înlocuire a centralei

Cerere anuala de certificate verzi – numarul de certificate verzi corespunzatoare cotei anuale legal stabilite si se calculeaza ca produs dintre cota obligatorie si consumul national brut de energie electrica din acel an

Certificat verde – titlu care atesta o cantitate de energie electrica de 1 MWh produs din surse regenerabile de energie electrica si livrat în retea. Certificatul verde se poate tranzactiona distinct de cantitatea de energie electrica asociata acestuia, pe o piata a contractelor bilaterale sau pe piata centralizata de certificate verzi

Energie electrica produsa din surse regenerabile de energie E-SRE – energia electrica produsa de centrale care utilizeaza numai surse regenerabile de energie, precum si proportia de energie electrica produsa din surse regenerabile de energie în centrale hibride care utilizeaza si surse conventionale de energie, incluzând energia electrica consumata de sistemele de stocare a purtatorilor de energie conventionala si excluzând energia electrica obtinuta de aceste sisteme

Furnizor de energie electrica - persoana juridica, titulara a unei licente de furnizare, care comercializeaza energia electrica pe piata de energie electrica

Licenta – act tehnic si juridic emis de ANRE, prin care, la solicitarea unei persoane fizice/juridice române sau straine, acesteia i se acorda permisiunea de exploatare comerciala a unor capacitati energetice din sectorul energiei electrice si al energiei termice produse în cogenerare sau de a presta servicii necesare functionarii coordonate a SEN, respectiv pietei de energie electrica

Notificare fizica în dezechilibru - O Notificare fizica în care suma productiei, importurilor si schimburilor contractuale primite nu este egala cu suma consumului, exporturilor si schimburilor contractuale livrate de respectivul participant

Lunar producatorul de E-SRE:

- Primeste CV de la OTS pentru E-SRE livrata în reteaua electrica
- Vinde CV în baza unui contract bilateral sau pe piata centralizata de CV
- Primeste contravaloarea CV vândute.
- Informeaza OPCV asupra CV vândute în contracte bilaterale.

3. VREAU SA REALIZEZ O CAPACITATE DE PRODUCERE A E-SRE. CE ACTE SUNT NECESARE?

Acte emise de autoritatea administratiei publice judetene sau locale, dupa caz:

- **certificat de urbanism** – contine inclusiv precizari privind toate avizele care trebuie obtinute;
- **autorizatie de construire.**

Acte emise de operatorul retelei electrice la care se racordeaza instatia

- **aviz de amplasament** – emis confom *Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament* aprobata prin Ordin ANRE nr. 48/2008;
- **aviz tehnic de racordare** – emis conform *Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la retelele electrice de interes local*, aprobat prin HG nr. 90/2008.

Acte emise de ANRE

- **autorizatie de înfiintare**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru acordarea licentelor si autorizatiilor în sectorul energiei electrice,* aprobat prin HG 540/2004, cu modificarile si completarile aprobate prin HG 553/2007 ;
  - ✓ numai pentru obiective energetice având puterea instalata mai mare de 1 MW;
- **licenta de producere E-SRE**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru acordarea licentelor si autorizatiilor în sectorul energiei electrice,* aprobat prin HG 540/2004, cu modificarile si completarile aprobate prin HG 553/2007;
- **calificarea pentru productie prioritara de energie electrica**
  - ✓ conform *Regulamentului pentru calificarea productiei prioritare de energie electrica din surse regenerabile de energie*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 39/2006.

Glosar de termeni

Oferta anuala de certificate verzi – numarul de certificate verzi emise în cursul unui an de catre Operatorul de Transport si de Sistem

Operator retea – Operatorul de distributie, Operatorul de Transport si de Sistem -OTS

Operator de Distributie - Entitate operationalã care detine, exploateazã, intretine, modernizeazã si dezvoltã reteaua electricã/termicã de distributie

Operator Piata de Energie Electrica – persoana juridica ce asigura tranzactionarea cantitatilor de energie pe piata de energie electrica si care determina preturile pe piata pentru ziua urmatoare. Operatorul Pietei de Energie Electrica este SC OPCOM SA

Operator Piata de Certificate Verzi – persoana juridica ce asigura tranzactionarea certificatelor verzi si care determina preturile pe piata centralizata a certificatelor verzi. Operatorul Pietei de Certificate Verzi este SC OPCOM SA

Operator de Transport si de Sistem – persoana juridica, titulara de licenta pentru transportul energiei electrice si servicii de sistem. Operatorul de Transport si de Sistem este CN TRANSELECTRICA SA.

Piata centralizata de certificate verzi – cadrul de desfasurare a tranzactiilor cu certificate verzi între participantii la piata, organizat si administrat de sc OPCOM SA, pe baza unor reguli specifice

Piata a contractelor bilaterale de certificate verzi – totalitatea contractelor bilaterale negociate între producatorii de energie electrica din surse regenerabile si furnizorii de energie electrica pentru vânzarea/cumpararea de certificate verzi

Piata pentru ziua urmatoare – piata centralizata pentru vânzarea si cumpararea energiei electrice administrata de S.C. OPCOM S.A.

Pret de închidere a pietei – pret la care sunt încheiate tranzactiile de energie electrica pe piata pentru ziua urmatoare într-o anumita zona de tranzactionare, pe un anumit inteval de tranzactionare

Productie prioritara – productia calificata de energie electrica a unui producator/configuratie pentru care sunt acordate drepturi preferentiale de preluare pe piata angro de energie electrica

4. CUI SI CUM VÂND E-SRE?

E-SRE poate fi vânduta:

- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizorii de energie electrica sau cu consumatorii eligibili, la preturi negociate sau
- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizorii de energie electrica, la preturi reglementate de ANRE, în conformitate cu prevederile art. 3 din Ordinul ANRE nr. 44/2007 sau
- pe piata centralizata de energie electrica pentru ziua urmatoare (PZU), la pretul de închidere a pietei (PIP)

La vânzarea E-SRE pe PZU:

- E-SRE este preluata cu prioritate la piata de energie electrica ;
- daca într-un interval orar E-SRE nu este preluata (echilibrul productie-consum se realizeaza numai din contractele bilaterale de vânzare-cumparare energie electrica încheiate), producatorul de E-SRE face notificare fizica în dezechilibru si primeste pretul stabilit pentru astfel de situatii.

5. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE DIN ROMÂNIA

Cine beneficiaza de sistemul de promovare? E-SRE produsa din energie eoliana, energie solara, geotermala, biomasa, a valurilor, hidrogen, precum si energia electrica produsa în centrale hidroelectrice cu o putere instalata mai mica sau egala cu 10 MW, puse în functiune sau modernizate începând cu anul 2004.

Care este sistemul de promovare? România a adoptat sistemul cotelor obligatorii combinat cu sistemul de comercializare a certificatelor verzi la preturi limitate legal inferior si superior.

Ce înseamna cote obligatorii? Pentru fiecare an, începând din 2005 si pâna în 2020 inclusiv, sunt stabilite prin lege, cote obligatorii de E-SRE pe care furnizorii de energie electrica trebuie sa le furnizeze consumatorilor deserviti.

Furnizorii de energie electrica demonstreaza îndeplinirea cotelor prin numarul de certificate verzi (CV) achizitionate care trebuie sa fie egal cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii si cantitatea de energie electrica furnizata consumatorilor.

Pentru neîndeplinirea cotei anuale obligatorii furnizorii platesc la OTS contravaloarea CV neachizitionate la valoarea de 70 euro pentru fiecare certificat verde neachizitionat .

Glosar de termeni

Retea electrica - ansamblul de linii, inclusiv elementele de sustinere si de protectie a acestora, statiile electrice si alte echipamente electroenergetice conectate intre ele. Reteaua electrica poate fi retea de transport sau retea de distributie

Sistem de cote obligatorii – mecanism de promovare a producerii de energie electrica din surse regenerabile de energie, prin achizitia de catre furnizori a unor cote obligatorii de energie electrica produsa din aceste surse în vederea vânzarii catre consumatorii deserviti

Surse regenerabile de energie – Surse de energie nefosile, cum sunt: vântul, soarele, apele geotermale, valurile, mareele, hidroenergia, biomasa, gazul de fermentare a deseurilor denumit gazul de depozit, gazul de fermentare a namolurilor din instalatiile de epurare a apelor uzate si biogazul

Legislatie primara în domeniul SRE

- ✓ Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificarile si completarile ulterioare
- ✓ HG nr. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020
- ✓ HG nr. 443/2003 privind promovarea productiei de energie electrica din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1429/2004 pentru aprobarea Regulamentului de certificare a originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 958/2005 pentru modificarea HG nr. 443/2003 privind promovarea productiei de energie electrica din surse regenerabile de energie si pentru modificarea si completarea HG nr. 1892/2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 750 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat regional pentru valorificarea resurselor regenerabile de energie
- ✓ HG nr. 1661/2008 privind aprobarea Programului national pentru cresterea eficientei energetice si utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010
- ✓ Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.[1]

Legislatie secundara în domeniul SRE:

- ✓ Procedura de supraveghere a emiterii garantiilor de origine pentru energia electrica produsa din surse regenerabile , aprobata prin Ordinul ANRE nr. 23/2004
- ✓ Regulamentul de organizare si functionare a pietei de certificate verzi, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 22/2006
- ✓ Procedura de alocare a sumei banesti rezultate din neîndeplinirea de catre furnizorii de energie electrica a cotelor obligatorii de achizitie de certificate verzi, aprobata prin Ordinul ANRE nr. 62/2009
- ✓ Ordinul ANRE nr. 44/2007 pentru stabilirea modului de comercializare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în unitati calificate pentru productie prioritara
- ✓ Procedura pentru monitorizarea pietei de certificate verzi, aprobata prin Ordinul ANRE nr. 38/2006
- ✓ Regulamentul pentru calificarea productiei prioritare de energie electrica din surse regenerabile de energie, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 39/2006

6. CUM OBTIN SI CUI VÂND CERTIFICATELE VERZI?

- ✓ Certificatele verzi (CV) sunt emise de OTS conform Procedurii de emitere a certificatelor verzi avizata de ANRE.
- ✓ CV se emit la cerere dupa obtinerea de la ANRE a calificarii unitatilor de producere a E-SRE pentru productie prioritara.

[1] Prevederile de natura ajutorului de stat din Legea nr. 220/2008 urmeaza sa se aplice dupa primirea deciziei de autorizare din partea Comisiei Europene.

- ✓ Calificarea unitatilor de producere a E-SRE pentru productie prioritara se face:
  - o de regula anual
  - o pentru întreaga productie de E-SRE
  - o pentru întreaga capacitate

- ✓ E-SRE se califica drept productie prioritara necontrolabila cu exceptia:
  - o E-SRE produsa din biomasa
  - o E-SRE produsa din surse geotermale
  - o E-SRE produsa din surse hidro utilizate în centrale cu posibilitate de control a debitului uzinat de cel putin o zi
- ✓ Lunar, producatorii de E-SRE primesc de la OTS pentru fiecare 1MWh de energie electrica livrata în retea câte un CV pe baza informatiilor transmise de operatorii retelelor la care sunt conectate instalatiile producatorilor.
- ✓ Producatorii de E-SRE pot vinde CV:
  - prin contracte bilaterale încheiate cu furnizorii de energie electrica, la preturi negociate cu acestia;
  - lunar, pe o piata centralizata a CV, distincta de piata energiei electrice, organizata si administrata de Operatorul Pietei de Certificate Verzi (OPCV).
- ✓ Pretul de comercializare al CV trebuie sa se încadreze între valorile minima si maxima legal stabilite.
- ✓ Pentru perioada 2008-2014 valoarea anuala minima si maxima de tranzactionare a certificatelor verzi este echivalentul în lei al sumei de 27 Euro/certificat, respectiv echivalentul în lei al sumei de 55 Euro/certificat, calculata la valoarea medie a cursului de schimb stabilit de Banca Nationala a României pentru luna decembrie a anului precedent.

7. CINE CE FACE ?

ANRE

- ➢ Monitorizeaza dezvoltarea si functionarea pietei de CV
- ➢ Aloca anual sumele banesti colectate de OTS operatorilor de retea, în baza unei proceduri specifice.

OTS:

- ➢ Emite lunar CV;
- ➢ Comunica lunar producatorilor de E-SRE, ANRE si OPCV lista producatorilor care au primit CV si numerele de ordine ale acestora
- ➢ Factureaza si colecteaza sumele de bani provenite de la furnizorii care nu si-au îndeplinit cota obligatorie impusa;

OPCV:

- ➢ Prognozeaza anual si face publica cererea si oferta de CV la nivel national;
- ➢ Înregistreaza contractele bilaterale si datele privind tranzactiile realizate în baza acestora între producatorii de E-SRE si furnizorii de energie electrica;
- ➢ Înfiinteaza si actualizeaza Registrul CV;
- ➢ Înregistreaza participantii la piata de CV;
- ➢ Asigura functionarea pietei centralizate de CV;
- ➢ Afiseaza lunar cererea cumulata de CV si oferta cumulata de CV de la începutul anului în curs;
- ➢ Transmite lunar ANRE un raport privind evolutia pietei de CV.

Operatorii de distributie: Transmit producatorilor informatiile privind E-SRE preluata de la acestia în fiecare luna.

8. ALTE INFORMATII UTILE

- ✓ Legislatia primara si secundara specifica E-SRE poate fi consultata pe site-ul ANRE, www.anre.ro, la rubrica ***Surse regenerabile***.
- ✓ Date privind preturile energiei electrice tranzactionate pe PZU se pot obtine consultând site-ul Operatorului Pietei de Energie Electrica, www.opcom.ro.
- ✓ Date privind procedura de emitere a certificatelor verzi se pot obtine de pe site-ul OTS, www.transelectrica.ro.
- ✓ Date privind procedurile specifice functionarii pietei de CV se pot obtine de pe site-ul OPCV, www.opcom.ro.
- ✓ În baza solicitarii pe care trebuie sa o faca la ANRE, producatorul de E-SRE primeste garantii de origine pentru E-SRE livrata în retea.

Recomandari

- ✓ Pentru cunoasterea mecanismelor comerciale specifice productiilor prioritare, se recomanda consultarea *Codului Comercial al pietei angro de energie electrica*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 25/2004.
- ✓ Pentru a intra în posesia datelor primare necesare dezvoltarii unei investitii în domeniul SRE (de ex. viteza vântului sau intensitatea radiatiei solare pe teritoriul României), se recomanda adresarea catre Agentia Nationala de Meteorologie sau catre institutele de cercetare din domeniul energiei.

Cotele obligatorii* stabilite prin Legea nr. 220/2008

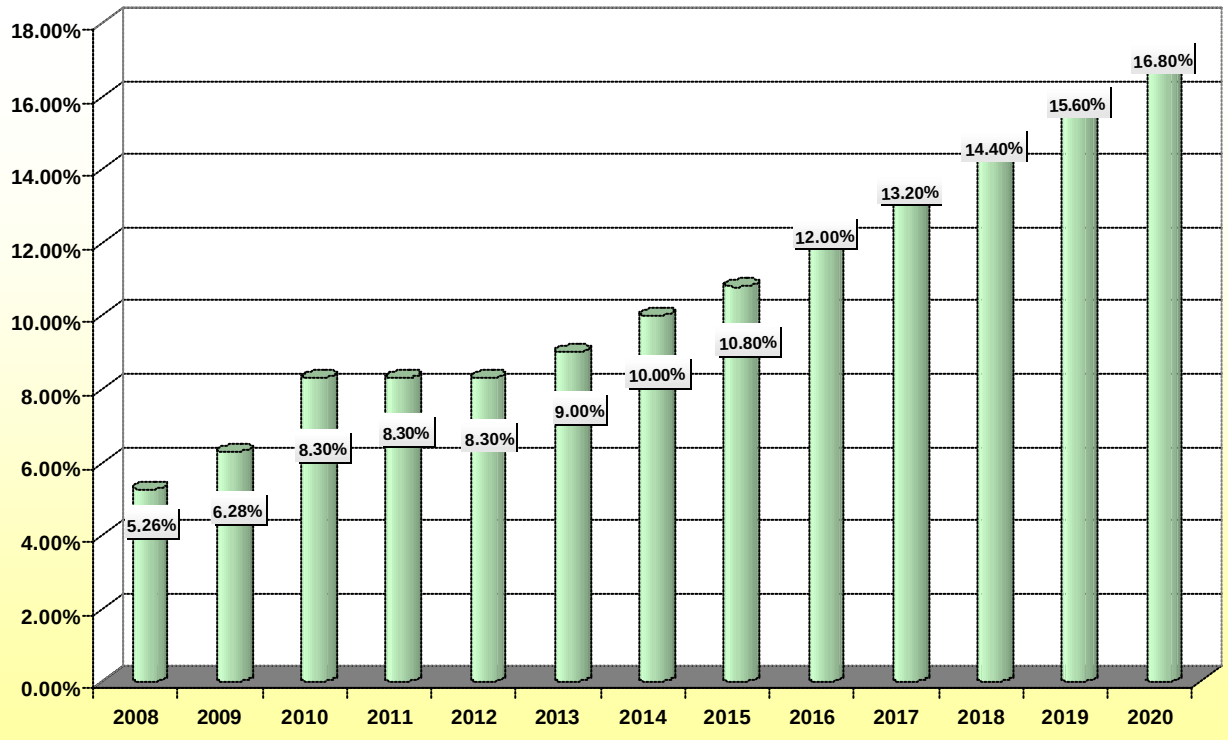

*Cotele obligatorii - valori procentuale anuale din consumul national brut de energie electrica, calculate progresiv pentru atingerea tintei nationale din 2020